

V Bruseli 13. 9. 2017
SWD(2017) 305 final

PRACOVNÝ DOKUMENT ÚTVAROV KOMISIE

ZHRNUTIE POSÚDENIA VPLYVU

Sprievodný dokument

k NÁVRHU NARIADENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY

o rámci pre voľný tok iných ako osobných údajov v Európskej únii

{ COM(2017) 495 final }
{ SWD(2017) 304 final }

Súhrnný prehľad
Posúdenie vplyvu týkajúce sa <i>legislatívneho návrhu rámca voľného toku údajov v EÚ</i> .
A. Potreba konať
Prečo? Aký problém sa rieši?
V Európskej únii sa možnosť budovať dátové hospodárstvo a ťažiť z nových technológií založených na údajoch stretáva s celým radom prekážok pre mobilitu údajov, ktoré majú vplyv na podniky a ich činnosť na jednotnom trhu. V tomto kontexte sa prekážky pre mobilitu údajov v rámci jednotného trhu EÚ určili za kľúčový problém. Základnými problémovými faktormi sú legislatívne a administratívne obmedzenia lokalizácie; lokalizácia údajov v dôsledku právnej neistoty a nedostatku dôvery v trh; a praktiky budujúce závislosť od jedného predajcu, ktoré brzdia mobilitu údajov medzi poskytovateľmi služieb uchovávaní a/alebo iného spracúvania údajov a medzi informačnými systémami.
Čo sa od tejto iniciatívy očakáva?
Cieľom uvedenej iniciatívy je dosiahnutie konkurencieschopnejšieho a integrovanejšieho trhu EÚ pre služby a činnosti uchovávaní a/alebo spracúvania údajov. Konkrétnejšie to znamená zníženie počtu a rozsahu obmedzení lokalizácie údajov, zvýšenie právnej istoty; uľahčenie cezhraničnej dostupnosti údajov na účely regulačnej kontroly; zlepšenie podmienok, za ktorých môžu používatelia zmeniť poskytovateľov služieb uchovávaní a/alebo spracúvania údajov alebo preniesť svoje údaje späť do svojich vlastných informačných systémov; zvýšenie dôvery v cezhraničné uchovávanie a/alebo spracúvanie údajov, ako aj zvýšenie ich bezpečnosti.
Aká je pridaná hodnota opatrení na úrovni EÚ?
Vybudovanie konkurencieschopného európskeho dátového hospodárstva znamená využiť úspory z rozsahu a profitovať z cezhraničného uchovávaní a spracúvania údajov v rámci EÚ. Opatreniami na úrovni jednotlivých členských štátov by sa nemohla dosiahnuť právna istota potrebná na vykonávanie tejto činnosti v celej EÚ, ani by sa nemohol napraviť nedostatok dôvery, ktorú potrebuje prosperujúce odvetvie uchovávaní údajov a/alebo ich spracúvania. Zásah zo strany EÚ by prispel aj k vytvoreniu bezpečného uchovávaní údajov pre celú EÚ.
B. Riešenia
Aké legislatívne a nelegislatívne možnosti politiky sa zvažovali? Je niektorá z možností uprednostňovaná? Prečo?
Možnosť 0 – základný scenár. Táto možnosť by neznamenalala žiadnu zmenu politiky EÚ.
Možnosť 1 – nelegislatívne iniciatívy. Pri tejto možnosti by sa poskytli usmernenia pre lepšie presadzovanie existujúcich nástrojov EÚ v prípade neodôvodnených obmedzení lokalizácie údajov, ktoré zaviedli členské štáty. V súlade s existujúcimi pravidlami členských štátov by sa mala zjednodušiť dostupnosť na účely regulačnej kontroly. Usmernenia týkajúce sa osvedčených postupov na úrovni EÚ by mali umožniť ľahšiu zmenu poskytovateľov cloudových služieb a prenos údajov k inému poskytovateľovi služieb alebo naspäť do vlastných IT systémov používateľov.
Možnosť 2 – legislatívna iniciatíva a rámec spolupráce založené na zásadách. Pri tejto možnosti by sa zaviedla zásada voľného toku údajov v rámci EÚ so zákazom neodôvodnených opatrení lokalizácie údajov, pokiaľ to nie je opodstatnené z dôvodov národnej bezpečnosti, pričom by sa vyžadovalo oznámenie akýchkoľvek nových opatrení lokalizácie údajov. Spoločnosti, ktoré uchovávajú a/alebo spracúvajú svoje údaje v inom členskom štáte by museli tieto údaje poskytnúť regulačnému orgánu, ak by o ne požiadal v súlade s príslušným právom. Prostredníctvom osobitných ustanovení by sa mala

umožniť zmena poskytovateľa cloudových služieb a prenos údajov k novému poskytovateľovi alebo naspäť do vlastných informačných systémov používateľov a zároveň by sa nimi mali presadzovať spoľahlivé spoločné normy a/alebo systémy certifikácie na účely bezpečnosti uchovávaní a/alebo spracúvaní údajov. Jednotné kontaktné miesta určené členskými štátmi a skupina pre celoeurópsku politiku zložená z týchto kontaktných miest by mali umožniť výmenu a spoluprácu v záujme rozvoja spoločných prístupov a osvedčených postupov a účinného vykonávania zavedených zásad.

Variant: – čiastková možnosť 2a – namiesto legislatívneho ustanovenia a spoluregulácie pri otázke prenosu údajov by sa pri tejto čiastkovej možnosti predpokladal samoregulačný prístup s cieľom zlepšiť podmienky pre prenos údajov pri zmene poskytovateľa alebo pre prenos údajov do vlastných informačných systémov používateľov, vrátane prípadných postupov, lehôt a spolplatňovania. Pokiaľ ide o zásah v oblasti bezpečnosti uchovávaní a spracúvaní údajov, uvedená čiastková možnosť by zahŕňala objasnenie, že na podnikových používateľov sa v prípade, ak uchovávajú alebo spracúvajú svoje údaje v iných členských štátoch EÚ, naďalej uplatňujú akékoľvek už platné bezpečnostné požiadavky, a to aj vtedy, ak je to predmetom outsourcingu napr. poskytovateľovi cloudových služieb.

Možnosť 3 – Podrobná legislatívna iniciatíva. Touto možnosťou by sa zaviedli plne harmonizované pravidlá týkajúce sa neodôvodnených požiadaviek na lokalizáciu údajov (tzv. biele alebo čierne zoznamy). Rámec povinnej spolupráce by umožnil presadiť cezhraničný prístup regulačných orgánov k relevantným údajom. Poskytovatelia cloudových služieb by mali povinnosť uľahčiť prenos údajov a zverejniť dostatočne podrobné príslušné postupy, technické požiadavky a náklady. Vypracovali by sa spoločné normy a samostatný európsky systém certifikácie bezpečnosti uchovávaní a/alebo spracúvaní údajov pre poskytované cloudové služby.

Kto podporuje ktorú možnosť?

V rámci verejnej konzultácie 61,9 % respondentov uviedlo, že obmedzenia týkajúce sa lokalizácie údajov by sa mali odstrániť a 55,3 % sa zasadzuje za to, aby sa tak urobilo na základe legislatívneho prístupu. V liste adresovanom predsedovi Donaldovi Tuskovi si legislatívny prístup výslovne vyžiadalo 16 členských štátov. Preto sa zdá, že zainteresované strany pri riešení obmedzení týkajúcich sa lokalizácie údajov a dostupnosti na regulačnú kontrolu uprednostňujú legislatívny prístup (možnosť 2 alebo 3) s cieľom zabezpečiť väčšiu zrozumiteľnosť a istotu. Dôkazy však naznačujú, že legislatívne opatrenia týkajúce sa bezpečnosti, zmeny poskytovateľa a prenosu údajov by nemali byť príliš podrobné, keďže by to mohlo mať opačné účinky. Na základe zhromaždených dôkazov uprednostňujú podnikoví používatelia služieb uchovávaní a spracúvaní údajov z EÚ možnosť 2 alebo 3, zatiaľ čo poskytovatelia cloudových služieb dávajú prednosť možnosti 2a. Verejné orgány členských štátov uprednostňujú možnosť 2.

C. Vplyvy uprednostňovanej možnosti

Aké sú výhody uprednostňovanej možnosti (prípadne hlavných možností, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

Zabezpečila by účinné odstránenie existujúcich neodôvodnených obmedzení lokalizácie a predchádzanie budúcich obmedzení zavedením jasnej právnej zásady v kombinácii s postupom preskúmania. V dôsledku zvyšovania povedomia o tejto právnej zásade stanovenej v nariadení by tiež zvýšila právnu istotu na trhu. Okrem toho by podporou pri vypracovaní kódexov správania pre zmenu poskytovateľa a prenos údajov viedla ku konkurencieschopnejšiemu vnútornému trhu pre poskytovateľov cloudových služieb.

Aké sú náklady na uprednostňovanú možnosť (prípadne na hlavné možnosti, ak sa žiadna konkrétna možnosť neuprednostňuje)?

Z hľadiska finančných nákladov má iniciatíva najväčší vplyv na poskytovateľov služieb uchovávaní a spracúvaní údajov, aj keď len na miernej úrovni. Náklady na dodržiavanie predpisov by mohli vyplývať z právnej analýzy, vývoja nových vzorov ustanovení pri zmluvách o zmene poskytovateľov

(cloudových) služieb uchovávaní a spracúvania údajov, vypracovania kódexov správania, stanovenia štandardov atď. Dodatočné náklady by zahŕňali migráciu údajov bývalých zákazníkov na nové miesto a stratu podielu na trhu v prospech iných/nových poskytovateľov cloudových služieb.
Aký bude vplyv na podniky, MSP a mikropodniky?
<u>Začínajúce podniky a malé a stredné podniky</u> rozhodne podporujú legislatívne opatrenia týkajúce sa voľného toku údajov s cieľom zvýšiť právnu istotu a posilniť možnosť zmeny poskytovateľov, keďže sa tým priamo znížia ich náklady a povedie to tak k ich výhodnejšiemu konkurenčnému postaveniu na trhu. Osobitné náklady, ktorým by sa dalo predísť, sú náklady spojené s duplicitou IT infraštruktúry, napr. v prípade, keď malý a stredný podnik pôsobí vo viacerých členských štátoch a v jednom alebo vo viacerých z týchto štátov platia obmedzenia týkajúce sa lokalizácie údajov.
Očakáva sa významný vplyv na štátne rozpočty a verejnú správu?
Mierne administratívne zaťaženie pre verejné orgány členských štátov vznikne v dôsledku pridelenia ľudských zdrojov na účely štruktúrovanej spolupráce medzi členskými štátmi v rámci jednotných kontaktných miest a v dôsledku potreby zabezpečiť súlad s postupom oznamovania a preskúmania mechanizmu transparentnosti, ako je stanovené v smernici o transparentnosti jednotného trhu. Celkovo by to malo znamenať priemerné ročné náklady vo výške 34 539 EUR pre každý členský štát.
Očakávajú sa iné významné vplyvy?
Áno, iniciatíva bude mať rozsiahly pozitívny vplyv na hospodársky rozvoj, a to prostredníctvom posilnenia európskeho dátového hospodárstva a vytvorenia konkurencieschopnejšieho trhu so službami uchovávaní a spracúvania údajov. Mohlo by to napríklad viesť k zníženiu nákladov pre podnikových používateľov. Táto iniciatíva by tiež viedla k zníženiu už existujúcich nákladov pre podnikových používateľov. Tieto zníženia nákladov môžu predstavovať zníženie nákladov pre podniky využívajúce služby uchovávaní a spracúvania údajov a pre podniky s cezhraničnou pôsobnosťou, alebo pre tie, ktoré majú v úmysle tak urobiť v budúcnosti, a rovnako aj nižšie náklady na uvedenie nových výrobkov alebo služieb.
D. Nadväzujúce opatrenia
Kedy sa táto politika preskúma?
Komplexné hodnotenie by sa mohlo uskutočniť 5 rokov po začiatku uplatňovania príslušných pravidiel. Toto hodnotenie sa vykoná v úzkej spolupráci s jednotnými kontaktnými miestami členských štátov a na základe informácií, ktoré tieto miesta poskytnú.